

**TÒA ÁN NHÂN DÂN  
HUYỆN ĐỨC LINH  
TỈNH BÌNH THUẬN**

Số: 20/2021/QĐST-DS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM  
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

*Đức Linh, ngày 30 tháng 11 năm 2021*

**QUYẾT ĐỊNH  
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

**V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

**TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐỨC LINH, TỈNH BÌNH THUẬN**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

***Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:*** Bà Phan Thị Mỹ Dung.

***Thư ký phiên họp:*** Bà Mai Thảo Chi.

***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận tham gia phiên họp:*** Ông Nguyễn Hải Lĩnh - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 11 năm 2021, tại Tòa án nhân dân huyện Đức Linh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 42/2021/TLST-DS, ngày 29 tháng 3 năm 2021; về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 166/2021/QĐST-VDS, ngày 18 tháng 11 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Anh Võ Minh C, sinh năm 1990; Thường trú: Tổ M, thôn B, xã Đ (nay là tổ M, thôn M, xã N), huyện Đ, tỉnh Bình Thuận; Nơi ở hiện nay: Số M, đường số H, tổ M, thôn B, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận.

Tại phiên họp: Anh C có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt.

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

Theo các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, người yêu cầu anh Võ Minh C trình bày:

Anh và chị Giang Thị Thanh T kết hôn với nhau vào tháng 5 năm 2016, đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân xã N theo Giấy chứng nhận kết hôn số 30/2016 ngày 09/5/2016. Sau khi kết hôn vợ chồng sinh sống tại nhà cha mẹ ruột của anh C tại số M, đường số H, tổ M, thôn B, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận. Đến tháng 9 năm 2016, vợ chồng về sống tại nhà riêng tại địa chỉ tổ M, thôn B, xã Đ (nay là tổ M, thôn M, xã N), huyện Đ. Tại thời điểm kết hôn, chị T còn tinh táo, bình thường. Đến ngày 19 tháng 3 năm 2017, chị T sinh con đầu lòng. Sau đó khoảng hơn 10 ngày, chị T có biểu hiện không bình thường, thường nói với anh C đem con về nuôi đi chứ chị T không nuôi nữa, chị T thường khóc, không giao tiếp gì với những người xung quanh, hỏi gì trả lời đó, không chủ

động nói chuyện gì với ai. Do anh không hiểu biết nên không nghĩ rằng chị T có gì bất thường. Đến sáng ngày 07/4/2017, chị T ở nhà một mình, mẹ ruột chị T đi chợ, anh C đi làm. Chị T đã mang con bỏ xuống giếng nhà hàng xóm nhưng không ai phát hiện. Trưa hôm đó, mẹ ruột chị T không thấy em bé nên gọi anh C về, báo công an và sau khi công an tìm kiếm phát hiện em bé đã chết dưới giếng. Trong quá trình công an tìm kiếm, chị T chỉ khóc mà không nói gì với ai. Sau quá trình làm việc, chị T đã khai nhận mình là người bỏ con xuống giếng. Công an đã đưa chị T đi giám định tâm thần tại Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, chị T ở Viện 3 tuần, rồi về nhà 01 tháng. Sau đó, Công an tỉnh Bình Thuận đưa đi chữa bệnh bắt buộc cho đến nay theo Quyết định số 01/QĐ-VKS-P2 ngày 05/10/2017 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận.

Vì vậy, nay, anh C làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Giang Thị Thanh T, sinh năm 1990, địa chỉ thường trú: Tổ M, thôn M, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận:

+ Về việc chấp hành pháp luật tố tụng:

Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán và Thư ký phiên họp: Thẩm phán đã chấp hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Tại phiên họp Thẩm phán và Thư ký chấp hành đúng quy định về việc mở phiên họp.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: Từ khi Tòa án thụ lý việc dân sự, đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 và những quy định khác của pháp luật. Người yêu cầu có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt, do đó Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt người yêu cầu là đúng quy định.

+ Ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Về quan hệ pháp luật: Tòa án xác định việc dân sự “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” là phù hợp theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Về nội dung: Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 446/KL-VPYTW ngày 15/6/2021 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của anh Võ Minh C về việc tuyên bố chị Giang Thị Thanh T, sinh năm 1990, địa chỉ thường trú: Tổ M, thôn M, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đức Linh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Theo yêu cầu và các chứng cứ trong hồ sơ vụ án, anh Võ Minh C là chồng của chị Giang Thị Thanh T. Vì vậy, theo quy định tại Khoản 1 Điều 376

Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 và Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, có đủ cơ sở kết luận anh Võ Minh C là người có quyền yêu cầu tuyên bố chị Giang Thị Thanh T là người mất năng lực hành vi dân sự.

[1.2] Người yêu cầu có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt, do đó Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt người yêu cầu.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Anh Võ Minh C và chị Giang Thị Thanh T kết hôn với nhau vào tháng 5 năm 2016, đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân xã N theo Giấy chứng nhận kết hôn số 30/2016 ngày 09/5/2016. Sau khi kết hôn vợ chồng sinh sống tại nhà cha mẹ ruột của anh C tại số M, đường số H, tổ M, thôn B, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận. Đến tháng 9 năm 2016, vợ chồng về sống tại nhà riêng tại địa chỉ tổ M, thôn B, xã Đ (nay là tổ M, thôn M, xã N), huyện Đ. Tại thời điểm kết hôn, chị T còn tỉnh táo, bình thường. Đến ngày 19 tháng 3 năm 2017, chị T sinh con đầu lòng. Sau đó khoảng hơn 10 ngày, chị T có biểu hiện không bình thường, thường nói với anh C đem con về nuôi chứ chị T không nuôi nữa, chị T thường khóc, không giao tiếp gì với những người xung quanh, hỏi gì trả lời đó, không chủ động nói chuyện gì với ai. Do anh C không hiểu biết nên không nghĩ rằng chị T có gì bất thường. Đến sáng ngày 07/4/2017, chị T ở nhà một mình, đã mang con bỏ xuống giếng nhà hàng xóm nhưng lúc đó không ai phát hiện. Trưa cùng ngày, không thấy em bé nên gia đình báo công an và tìm thấy em bé đã chết dưới giếng. Quá trình làm việc, chị T đã khai nhận mình là người bỏ con xuống giếng. Công an đã đưa chị T đi giám định tâm thần tại Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa. Sau đó, Công an tỉnh Bình Thuận đưa chị T đi chữa bệnh bắt buộc cho đến nay theo Quyết định số 01/QĐ-VKS-P2 ngày 05/10/2017 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận.

Vì vậy, anh C làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Giang Thị Thanh T, sinh năm 1990, địa chỉ thường trú: Tổ M, thôn M, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Tại Công văn số 723/CSHS ngày 06/7/2021 của Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Bình Thuận về việc trả lời Công văn của Tòa án nhân dân huyện Đức Linh có nội dung:

[3.1] Ngày 14/6/2017, Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Bình Thuận đã ra Quyết định khởi tố vụ án số 31 về tội Giết người; Ngày 24/7/2017, có quyết định trưng cầu Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa đề nghị giám định tâm thần đối với Giang Thị Thanh T; Ngày 27/9/2017, có Kết luận số 423 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa: Về y học: Trước, trong, sau khi gây án và hiện nay: Đương sự bị bệnh Giai đoạn trầm cảm mức độ vừa (F32.1 – ICD.10). Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: Tại thời điểm gây án: Đương sự gây án do cơn xung động trầm cảm, mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Vì vậy, Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Bình Thuận có bản kết luận điều tra số 42 và Quyết định đình chỉ điều tra vụ án hình sự số 02. Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận ban hành Quyết định số 01/QĐ-VKS-P2 ngày 05/10/2017 áp dụng biện pháp bắt buộc chữa bệnh đối với Giang Thị Thanh T. Ngày 01/11/2017, Phòng cảnh sát hình sự Công an tỉnh Bình Thuận

đưa Giang Thị Thanh T vào Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa chữa bệnh cho tới nay.

[3.2] Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Bình Thuận không có ý kiến về việc Tòa án nhân dân huyện Đức Linh thụ lý việc dân sự về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với Giang Thị Thanh T.

[4] Theo đơn đề nghị giám định tâm thần của anh Võ Minh C, ngày 05/4/2021, Tòa án nhân dân huyện Đức Linh ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 03/QĐ-TA đối với tình trạng tâm thần và khả năng nhận thức, điều khiển hành vi của chị Giang Thị Thanh T, sinh năm 1990, địa chỉ thường trú: Tổ M, thôn M, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận, gửi Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa.

[4.1] Theo đó, Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa có Bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 446/KL-VPYTW ngày 15/6/2021, kết luận:

- Về y học: Hiện nay: Đang sự bị bệnh Giai đoạn trầm cảm mức độ vừa (F32.1 – ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay: Đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Ý kiến khác: Rối loạn tâm thần này sau khi điều trị một thời gian thì bệnh sẽ ổn, khỏi. Mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi chỉ là tạm thời trong giai đoạn bệnh.

[4.2] Phần ý kiến khác trong phần kết luận này không nêu rõ “*thời gian bệnh sẽ ổn, khỏi*” cũng như “*giai đoạn bệnh*” cụ thể là thời gian bao lâu, và không có căn cứ cụ thể, rõ ràng nào để khẳng định phần ý kiến khác này là có cơ sở. Do đó, Tòa án chỉ căn cứ vào phần kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa đối với chị Giang Thị Thanh T để làm cơ sở xem xét. Theo đó, có đủ cơ sở để xác định chị Giang Thị Thanh T là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, yêu cầu của anh Võ Minh C là phù hợp với quy định tại Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[5] Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh là có cơ sở chấp nhận.

[6] Về lệ phí DSST: Anh Võ Minh C phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định tại Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa 14 về án phí, lệ phí Tòa án.

### **QUYẾT ĐỊNH:**

- Căn cứ Khoản 1 Điều 27, Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 371, Điều 376, Điều 378, 379 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015;

- Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của anh Võ Minh C.

Tuyên bố chị Giang Thị Thanh T, sinh năm 1990, địa chỉ thường trú: Tổ M, thôn M, xã N, huyện Đ, tỉnh Bình Thuận, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Trường hợp khi chị Giang Thị Thanh T không còn ở trong tình trạng mất năng lực hành vi dân sự thì chị T hoặc người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Võ Minh C phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm số tiền 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí do anh C đã nộp 300.000 đồng theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí tòa án số 0001549, ngày 29 tháng 3 năm 2021 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Đức Linh. Anh C đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án tuyên quyết định.

**Nơi nhận:**

- Dương sự;
- VKSND huyện Đức Linh;
- CCTHADS huyện Đức Linh;
- TAND tỉnh Bình Thuận;
- UBND xã N;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**(đã ký)**

**Phan Thị Mỹ Dung**